

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
Кафедра міжнародних економічних відносин та логістики

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Директор Навчально-наукового
інституту «Каразінський інститут
міжнародних відносин та
туристичного бізнесу»

Микола ПІСАРЄВСЬКИЙ

“14.08.2025” 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МІЖНАРОДНІ ФІНАНСИ

рівень вищої освіти	<u>перший (бакалаврський)</u>
галузь знань	<u>29 – «Міжнародні відносини»</u>
спеціальність	<u>292 – «Міжнародні економічні відносини»</u>
освітні програми	<u>«Міжнародні економічні відносини»,</u> <u>«Міжнародна логістика і митна справа»</u>
вид дисципліни	<u>обов'язкова</u>

ННІ: «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

2025 / 2026 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

«28» серпня 2025 року, протокол № 1

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: д.е.н., професор, професор кафедри міжнародних економічних відносин та логістики, Гончаренко Владислав Васильович

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародних економічних та логістики

Протокол № 1 від 27.08.2025 року

Завідувач кафедри міжнародних економічних відносин та логістики

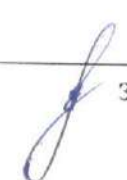

_____ Анна ЗАЙЦЕВА

Програму погоджено з гарантами освітньо-професійних програм:

Гарант освітньо-професійної програми «Міжнародні економічні відносини» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти

_____ Олена ХАНОВА

Гарант освітньо-професійної програми «Міжнародна логістика і митна справа» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти

_____ Наталія НЕПРЯДКІНА/
завідувач кафедри Анна ЗАЙЦЕВА

Програму погоджено науково-методичною комісією ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»,

Протокол № 1 від «27» серпня 2025 року

Голова науково-методичної комісії ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

_____ Ганна ПАНАСЕНКО

ВСТУП

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Міжнародні фінанси» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини», освітні програми – «Міжнародні економічні відносини», «Міжнародна логістика і митна справа».

Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни.

Метою викладання навчальної дисципліни «Міжнародні фінанси» є формування у студентів системи знань у галузі міжнародних валютно-кредитних відносин, міжнародних фінансів, механізмів та інструментарію прийняття рішень у валютній, кредитній та інвестиційній сферах на мікро- та макроекономічному рівнях; надбання навичок аналізу тенденцій і процесів, які відбуваються в області міжнародних фінансів та валютно-кредитних відносин.

1.2. Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Міжнародні фінанси» є: визначення сутності поняття світових фінансів, світової валютної системи та характеристики елементів фінансової системи, виявлення особливостей процесу еволюції світової валютної системи, функціонування фондового ринку, а також процесу кредитування у міжнародній практиці, формування навичок визначення ефективності проведення валютних операцій із залученням іноземних коштів.

1.3. Кількість кредитів – 4.

1.4. Загальна кількість годин – 120.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
4-й	4-й
Семестр	
8-й	8-й
Лекції	
24 год.	12 год. (з них 4 – ауд., 8 – дистанц.)
Практичні, семінарські заняття	
12 год. – практичні 12 год. - семінарські	год.
Лабораторні заняття	
Самостійна робота	
72 год.	108 год.
Індивідуальні завдання	
год.	

1.6. Перелік компетентностей, що формує дисципліна

ОП «Міжнародні економічні відносини»

ЗК3. Здатність навчатися та бути сучасно навченим.

ЗК4. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК7. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

- ЗК8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК9. Уміння бути критичним та самокритичним.
- ЗК10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
- ЗК11. Здатність працювати в команді.
- ЗК12. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ФК1. Здатність виокремлювати характерні ознаки та тенденції розвитку світового господарства, особливості реалізації економічної політики та світових інтеграційних/дезінтеграційних процесів, у тому числі євроатлантичної інтеграції.
- ФК2. Здатність використовувати базові категорії та новітні теорії, концепції, технології і методи у сфері міжнародних економічних відносин з урахуванням їх основних форм, застосовувати теоретичні знання щодо функціонування та розвитку міжнародних економічних відносин.
- ФК3. Здатність виявляти особливості функціонування середовища міжнародних економічних відносин та моделей економічного розвитку.
- ФК4. Здатність обґрунтовувати особливості реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.
- ФК6. Здатність аналізувати міжнародні ринки товарів і послуг, інструменти та принципи регулювання міжнародної торгівлі.
- ФК7. Здатність аналізувати теорії та механізми реалізації міжнародних валютно-фінансових і кредитних відносин.
- ФК8. Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.
- ФК9. Здатність до діагностики стану досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.
- ФК10. Здатність обґрунтовувати доцільність застосування правових, економічних та дипломатичних методів (засобів) вирішення конфліктних ситуацій на міжнародному рівні.
- ФК11. Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причиннонаслідкових та просторово-часових зв'язків.
- ФК12. Здатність використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали при здійсненні професійної діяльності у сфері міжнародних економічних відносин.
- ФК13. Здатність проводити оцінку та аналіз безпекової компоненти у міжнародних економічних відносинах.
- ФК14. Здатність спілкуватися на професійному та соціальному рівнях з використанням фахової термінології, включаючи усну і письмову комунікацію державною та іноземними мовами.
- ФК15. Здатність застосовувати методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.
- ФК16. Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності.

ОП «Міжнародні економічні відносини»

- ЗК3. Здатність навчатися та бути сучасно навченим.
- ЗК4. Здатність планувати та управляти часом.
- ЗК5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК6. Здатність спілкуватися іноземними мовами.
- ЗК7. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.
- ЗК8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК9. Уміння бути критичним та самокритичним.
- ЗК10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
- ЗК11. Здатність працювати в команді.
- ЗК12. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ФК1. Здатність виокремлювати характерні ознаки та тенденції розвитку світового господарства, особливості реалізації економічної політики та світових

інтеграційних/дезінтеграційних процесів, у тому числі євроатлантичної інтеграції.

ФК2. Здатність використовувати базові категорії та новітні теорії, концепції, технології і методи у сфері міжнародних економічних відносин з урахуванням їх основних форм, застосовувати теоретичні знання щодо функціонування та розвитку міжнародних економічних відносин.

ФК3. Здатність виявляти особливості функціонування середовища міжнародних економічних відносин та моделей економічного розвитку.

ФК4. Здатність обґрунтовувати особливості реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.

ФК5. Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного середовища та вміти адаптуватися до них.

ФК6. Здатність аналізувати міжнародні ринки товарів і послуг, інструменти та принципи регулювання міжнародної торгівлі.

ФК7. Здатність аналізувати теорії та механізми реалізації міжнародних валютно-фінансових і кредитних відносин.

ФК8. Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними, у тому числі, логістичних.

ФК9. Здатність до діагностики стану досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.

ФК10. Здатність обґрунтовувати доцільність застосування правових, економічних та дипломатичних методів (засобів) вирішення конфліктних ситуацій на міжнародному рівні.

ФК11. Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причиннонаслідкових та просторово-часових зв'язків.

ФК12. Здатність використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали при здійсненні професійної діяльності у сфері міжнародних економічних відносин.

ФК13. Здатність проводити оцінку та аналіз безпекової компоненти у міжнародних економічних відносинах.

ФК14. Здатність спілкуватися на професійному та соціальному рівнях з використанням фахової термінології, включаючи усну і письмову комунікацію державною та іноземними мовами.

ФК15. Здатність застосовувати методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.

ФК16. Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності.

1.7. Заплановані результати навчання.

Згідно з ОПП «Міжнародні економічні відносини» та «Міжнародна логістика і митна справа» студенти мають набути **програмних результатів навчання**, а саме:

ПРН1. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.

ПРН2. Вільно спілкуватися з професійних питань державною та іноземними мовами усно і письмово, фахово використовувати економічну термінологію.

ПРН3. Використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, програмні пакети загального і спеціального призначення.

ПРН4. Систематизувати й упорядковувати отриману інформацію щодо процесів і явищ у світовому господарстві; оцінювати та пояснювати вплив ендегенних і екзогенних факторів на них; формулювати висновки і розробляти рекомендації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.

ПРН5. Володіти навичками самоаналізу (самоконтролю), бути зрозумілим для представників інших бізнес-культур та професійних груп різного рівня (з фахівцями з інших галузей знань/видів діяльності) на засадах цінування різноманітності, мультикультурності, толерантності та поваги до них.

ПРН6. Планувати, організовувати, мотивувати, оцінювати та підвищувати результативність колективної праці, здійснювати дослідження в групі під керівництвом лідера, з урахуванням вимог та особливостей сьогодення в умовах обмеженості часу.

ПРН7. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПРН8. Розуміти, виділяти й описувати нові явища, процеси й тенденції глобального розвитку, механізми й інструменти реалізації економічної політики та світових інтеграційних / дезінтеграційних процесів, у тому числі та євроатлантичної інтеграції.

ПРН9. Розуміти і вміти застосовувати, відповідно до інших вимог освітньої програми, сучасні теорії та методи розв'язання спеціалізованих складних задач і практичних проблем у сфері міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного руху капіталу, міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин, мобільності людських ресурсів, міжнародного трансферу технологій.

ПРН10. Ідентифікувати та виокремлювати особливості функціонування суб'єктів міжнародних відносин та моделей їх економічного розвитку.

ПРН11. Обґрунтовувати власну думку щодо конкретних умов реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.

ПРН12. Здійснювати комплексний аналіз складних економічних систем, зіставляти та порівнювати їх складові, оцінювати й аргументувати оцінки результативності їх функціонування.

ПРН13. Підбирати і вміло застосовувати аналітичний інструментарій дослідження стану та перспектив розвитку окремих сегментів міжнародних ринків товарів і послуг з використанням сучасних знань про методи, форми й інструменти регулювання міжнародної торгівлі.

ПРН14. Розуміти і застосовувати теорії, принципи, засоби й інструменти реалізації міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин.

ПРН15. Визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

ПРН16. Демонструвати знання про стан досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.

ПРН18. Досліджувати економічні явища та процеси у міжнародній сфері на основі розуміння категорій, законів; виділяючи й узагальнюючи тенденції, закономірності функціонування та розвитку світового господарства з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.

ПРН19. Розуміти та застосовувати чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо у сфері міжнародних економічних відносин.

ПРН20. Відстоювати національні інтереси України з урахуванням безпекової компоненти міжнародних економічних відносин.

ПРН22. Застосовувати відповідні методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.

ПРН23. Усвідомлювати необхідність навчання впродовж життя з метою підтримки професійної компетентності на високому рівні.

ПРН24. Обґрунтовувати вибір і застосовувати інформаційноаналітичний інструментарій, економіко-статистичні методи обчислення, складні техніки аналізу та методи моніторингу кон'юнктури світових ринків.

ПРН25. Презентувати результати дослідження на базі яких, розробляються

рекомендації та заходи з адаптації до змін міжнародного середовища.

1.8. Пререквізити: Мікроекономіка та макроекономіка, Основи економічної теорії, Міжнародні економічні відносини.

Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. МІЖНАРОДНА ВАЛЮТНО-ФІНАНСОВА СИСТЕМА

Тема 1. Світова валютно-фінансова система та етапи її розвитку.

Зміст. Об'єктивна необхідність та економічна сутність міжнародної валютно-фінансової системи. Призначення, місце та роль міжнародних фінансів у сучасній світогосподарській системі.

Національна та світова валютні системи. Паризька система золотомонетного стандарту. Генуезька система золотодевізного стандарту. Бреттон-Вудська та Ямайська (Кінгстонська) валютно-фінансові системи.

Тема 2. Елементи міжнародної валютної системи.

Зміст. Міжнародний товар. Міжнародна ліквідність. Валютний ринок. Міжнародні економічні організації.

Тема 3. Світовий фінансовий ринок та грошова структура міжнародної валютно-кредитної системи.

Зміст. Становлення та еволюція світового фінансового ринку. Структура, учасники та інструменти. Грошовий ринок. Ринок капіталів. Ринок цінних паперів. Світові фінансові центри. Особливості сучасних фінансових центрів. Транснаціональні банки на світовому фінансовому ринку. Історична необхідність створення МВФ. Структура МВФ. Кредитні ресурси МВФ. Механізми кредитування. Умови кредитування. Обумовленість кредитів. Ліміти кредитування. Кредитна політика. Співробітництво України та МВФ.

Тема 4. Валютні операції на світовому фінансовому ринку.

Зміст. Міжнародні, регіональні та національні валютні ринки. Світові ринки золота та операції з золотом. Операції на валютному ринку. Економічні функції валютного курсу.

Фіксований та плаваючий валютні курси. Конвертованість валют. Фактори, що впливають на валютні курси. Ефект імпорту та експорту, міжнародного кредиту, рівня процентних ставок.

Котирунки валют: прямі та зворотні, офіційні та вільні. Валютна позиція при валютних операціях: відкрита та закрита. Відкрита валютна позиція: довга та коротка.

Міжбанківський та біржовий валютний ринок. Валютні курси: курс покупця та курс продавця; кросс-курс; курс "спот"; курс "форвард". Основні типи контрактів, регулюючих обмін валют: спотові, форвардні та ф'ючерсні.

Валютні опціони: опціон пут та опціон колл. Валютний арбітраж: просторовий та часовий. Види валютного арбітражу: вирівнюючий, процентний, валютно-процентний.

Сутність та поняття валютного ризику. Методи хеджування валютних ризиків експортерів та імпортерів. Правила трансляції фінансової звітності, прийнятої в міжнародній практиці. Поняття валютної стратегії, її види.

Тема 5. Міжнародний ринок цінних паперів.

Зміст. Сутність, значення та сучасні тенденції розвитку міжнародного фондового ринку. Регулювання ринку цінних паперів. Особливості функціонування міжнародного ринку титулів власності. Міжнародний ринок боргових зобов'язань. Особливості функціонування фондового ринку США та Японії. Європейський досвід функціонування фондового ринку. Діяльність бірж на міжнародному фондовому ринку.

Тема 6. Глобалізація світового фінансового середовища. Світові фінансові кризи.

Зміст. Сутність, виміри та форми прояву фінансової глобалізації. Наслідки фінансової глобалізації.

Світові фінансові кризи, їх причини, характеристики та наслідки.

Розділ 2. МІЖНАРОДНИЙ РИНОК КРЕДИТНИХ РЕСУРСІВ ТА РЕГУЛЮВАННЯ МІЖНАРОДНИХ ВАЛЮТНО-КРЕДИТНИХ ВІДНОСИН

Тема 7. Сутність та структура платіжного балансу.

Зміст. Баланси міжнародних фінансових розрахунків як узагальнюючі показники міжнародних економічних, політичних та культурних відносин між країнами. Види балансів міжнародних розрахунків. Розрахунковий баланс: за визначений період та на визначену дату. Баланс міжнародної заборгованості. Платіжний баланс як підсумковий показник світогосподарських зв'язків країни. Економічний зміст платіжного балансу. Структура платіжного балансу. Методологія складання платіжного балансу. Класифікація статей платіжного балансу за методикою Міжнародного валютного фонду. Фактори, що впливають на стан платіжного балансу. Методи покриття дефіциту платіжного балансу.

Тема 8. Державне регулювання платіжного балансу. Платіжний баланс України.

Зміст. Регулювання платіжного балансу: національне та міждержавне. Концепції та моделі регулювання платіжного балансу. Теорія автоматичного саморегулювання платіжного балансу. Кейнсіанські теорії регулювання платіжного балансу. Теорії міждержавного регулювання платіжного балансу. Монетаристські теорії регулювання платіжного балансу. Теорії міждержавного регулювання платіжного балансу. Платіжний баланс України.

Тема 9. Регулювання міжнародних валютно-фінансових відносин. Валютне регулювання в Україні.

Зміст. Валютно-фінансова політика держави. Валютні обмеження та валютні ризики. Принципи валютних обмежень: централізація валютних операцій, ліцензування валютних операцій, повне або часткове блокування валютних рахунків, диференційний режим обороту валют для резидентів та нерезидентів. Валютний демпінг.

Форми валютних обмежень по сферах їх застосування: валютні обмеження при поточних операціях платіжного балансу та при фінансових операціях платіжного балансу. Вплив валютних обмежень на міжнародні валютні відносини. Валютне регулювання в Україні.

Тема 10. Зовнішня заборгованість у системі міжнародних фінансів.

Зміст. Сутність, структура, наслідки зовнішнього боргу. Основні показники вимірювання зовнішнього боргу країни. Криза світової заборгованості. Боргові стратегії.

Роль міжнародних фінансових організацій у регулюванні зовнішнього боргу. Шляхи реструктуризації боргових зобов'язань.

Тема 11. Міжнародні розрахунки.

Зміст. Валютно-фінансові та платіжні умови зовнішньоекономічних угод. Найпоширеніші в світовій практиці форми міжнародних розрахунків. Поняття та умови міжнародних розрахунків. Механізм міжнародних розрахунків. Умови міжнародних розрахунків: валюта ціни, валюта платні. Умови платні: готівкові платежі, розрахунки з наданням кредиту, кредит з опцією готівкової платні. Форми міжнародних розрахунків. Фінансові та комерційні документи міжнародних розрахунків. Платня на відкритий рахунок. Платня проти документів (інкасо). Акредитив. Банківський переказ. Розрахунки з застосуванням векселів та чеків.

Тема 12. Україна на світовому фінансовому ринку.

Зміст. Стан та сучасні тенденції розвитку валютного ринку України. Ринок банківських металів у державі. Зовнішнє фінансування економіки України.

Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср		л	п	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. МІЖНАРОДНА ВАЛЮТНО-ФІНАНСОВА СИСТЕМА												
Тема 1. Світова валютно-фінансова система та етапи її розвитку.	10	2	2			6	10	1				9
Тема 2. Елементи міжнародної фінансової системи.	10	2	2			6	10	1				9
Тема 3. Світовий фінансовий ринок та грошова структура міжнародної валютно-кредитної системи.	10	2	2			6	10	1				9
Тема 4. Валютні операції на міжнародному фінансовому ринку.	10	2	2			6	10	1				9
Тема 5. Міжнародний ринок цінних паперів.	10	2	2			6	10	1				9
Тема 6. Глобалізація світового фінансового середовища. Світові фінансові кризи.	10	2	2			6	10	1				9
Разом за розділом 1	60	12	12			36	60	6				54
Розділ 2. РЕГУЛЮВАННЯ МІЖНАРОДНИХ ФІНАНСІВ												
Тема 7. Сутність та структура платіжного балансу.	10	2	2			6	10	1				9
Тема 8. Державне регулювання платіжного балансу. Платіжний баланс України.	10	2	2			6	10	1				9
Тема 9. Регулювання міжнародних валютно-фінансових відносин. Валютне регулювання в Україні.	10	2	2			6	10	1				9
Тема 10. Зовнішня заборгованість у	10	2	2			6	10	1				9

системі міжнародних фінансів.												
Тема 11. Міжнародні розрахунки.	10	2	2			6	10	1				9
Тема 12. Україна на світовому фінансовому ринку	10	2	2			6	10	1				9
Разом за розділом 2	60	12	12			36	60	6				54
Усього годин	120	24	24			72	120	12				108

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Розділ 1. МІЖНАРОДНА ВАЛЮТНО-ФІНАНСОВА СИСТЕМА	
1	Світова валютно-фінансова система та етапи її розвитку. Розкрити сутність та структуру міжнародної валютної системи. Основні риси національної валютної системи: національна валютна одиниця, склад офіційних золотовалютних резервів, паритет національної валюти і т.д. Охарактеризувати основні етапи еволюції світової валютної системи.	2
2	Елементи міжнародної валютної системи. Розкрити сутність міжнародного товару, визначити функції міжнародної ліквідності, надати класифікацію валют, охарактеризувати діяльність міжнародних економічних організацій. Розкрити зміст основних елементів міжнародної валютної системи.	2
3	Світовий фінансовий ринок та грошова структура міжнародної валютно-кредитної системи. Дати характеристику міжнародним, регіональним та національним валютним ринкам, котировкам валют, валютних позицій, розкрити зміст основних структурованих елементів світового фінансового ринку. Діяльність МВФ. Сформулювати принципи та механізми кредитування. Назвати основні умови кредитування та ліміти кредитування. Визначити сутність кредитної політики. Проаналізувати основні напрямки співробітництва України та МВФ.	2
4	Валютні операції на міжнародному фінансовому ринку. Оцінити фактори, що впливають на валютні курси. Дати характеристику основним типам контрактів, регулюючих обмін валют: спотові, форвардні та ф'ючерсні. Розкрити сутність поняття валютних ризиків та їх видів, методів хеджування валютних ризиків та вибору валютної стратегії.	2
5	Міжнародний ринок цінних паперів. Визначити сутність, значення та сучасні тенденції розвитку міжнародного фондового ринку. Охарактеризувати його структуру, особливості функціонування фондового ринку окремих країн (США, Японія).	2

6	Глобалізація світового фінансового середовища. Світові фінансові кризи. Охарактеризувати виміри та форми прояву фінансової глобалізації, визначати її наслідки. Проаналізувати причини і наслідки світових фінансових криз.	2
	Разом	12

Теми практичних занять

	Розділ 2. РЕГУЛЮВАННЯ МІЖНАРОДНИХ ФІНАНСІВ	
7-8	Сутність та структура платіжного балансу. Державне регулювання платіжного балансу. Назвати основні розділи та принципи формування платіжного балансу. Визначити фактори впливу на платіжний баланс та засоби державного регулювання.	2
9	Регулювання міжнародних валютно-фінансових відносин. Охарактеризувати основні принципи та форми валютних обмежень. Визначити основні міжнародні фінансові інституції та їх роль у регулюванні міжнародних валютно-фінансових відносин.	2
10	Зовнішня заборгованість у системі міжнародних фінансів. Визначити сутність, структуру, наслідки існування зовнішнього боргу. Назвати показники його вимірювання. Визначити сутність кризи світової заборгованості. Розглянути шляхи реструктуризації боргових зобов'язань.	2
11	Міжнародні розрахунки. Дати визначення та охарактеризувати основні форми розрахунків: банківського переказу, інкасо та акредитиву.	2
12	Україна на світовому фінансовому ринку. Охарактеризувати стан та сучасні тенденції розвитку валютного ринку України. Ринок банківських металів у державі. Проаналізувати особливості зовнішнього фінансування економіки України.	2
	Усього годин	12

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кільк. год.	
		денна	заочна
	Розділ 1. Міжнародна валютно-фінансова система		
1	Світова валютно-фінансова система та етапи її розвитку. Визначити сутність та поняття валютної системи. Монометалізм. Біметалізм. Дослідити сутність та характерні риси національної та світової валютних систем. Оволодіти знаннями причинами кризи Паризької система золотомонетного стандарту, Генуезької система золотодевізного стандарту, Бреттон-Вудської та основними рисами Ямайської (Кінгстонської) валютно-фінансової системи.	6	9
2	Елементи міжнародної валютної системи. Дати визначення та охарактеризувати міжнародний грошовий товар. Міжнародна ліквідність. Валютний курс. Валютний ринок. Міжнародні фінансові організації.	6	9

3	Світовий фінансовий ринок та грошова структура міжнародної валютно-кредитної системи. Оволодіти умінням пояснювати причини становлення та еволюції світового фінансового ринку. Вміти охарактеризувати учасників, інструменти та структуру міжнародної валютно-кредитної системи.	6	9
4	Валютні операції на міжнародному фінансовому ринку. Оволодіти умінням оцінювати фактори, що впливають на валютні курси. Характеризувати основні типи контрактів, що регулюють обмін валют: спотові, форвардні та ф'ючерсні. Оволодіти уміннями орієнтуватись в основних положеннях технічного та фундаментального аналізу ринку, оцінювати стан, виявляти тенденції та визначати перспективи валютних коливань для ефективного здійснення купівлі/продажу валюти за спотовими, форвардними чи ф'ючерсними контрактами. Пояснювати засоби хеджування валютних ризиків експортерів та імпортерів. Знати правила трансляції фінансової звітності, прийнятій у міжнародній практиці.	6	9
5	Міжнародний ринок цінних паперів. Визначити сутність, значення та сучасні тенденції розвитку міжнародного фондового ринку. Охарактеризувати його структуру, особливості функціонування фондового ринку окремих країн (США, Японія).	6	9
6	Глобалізація світового фінансового середовища. Світові фінансові кризи. Засвоїти сутність, виміри та форми прояву фінансової глобалізації, визначати її наслідки. Аналізувати причини і наслідки світових фінансових криз.	6	9
	Разом за розділом 1	36	54
	Розділ 2. Регулювання міжнародних фінансів		
7	Сутність та структура платіжного балансу. Оволодіти уміннями оцінювати стан платіжного балансу, визначати фактори впливу на платіжний баланс, пояснювати засоби державного регулювання.	6	9
8	Державне регулювання платіжного балансу. Оволодіти знаннями регулювання платіжного балансу: національне та міждержавне. Концепції та моделі регулювання платіжного балансу. Теорія автоматичного саморегулювання платіжного балансу. Кейнсіанські теорії регулювання платіжного балансу. Теорії міждержавного регулювання платіжного балансу. Монетариські теорії регулювання платіжного балансу. Теорії міждержавного регулювання платіжного балансу. Платіжний баланс України.	6	9

9	Регулювання міжнародних валютно-фінансових відносин. Оволодіти уміннями визначення необхідності валютних обмежень: централізація валютних операцій, ліцензування валютних операцій, повне або часткове блокування валютних рахунків, диференційний режим обороту валют для резидентів та нерезидентів. Валютний демпінг. Форми валютних обмежень по сферах їх застосування: валютні обмеження при поточних операціях платіжного балансу та при фінансових операціях платіжного балансу. Вплив валютних обмежень на міжнародні валютні відносини. Валютне регулювання в Україні.	6	9
10	Зовнішня заборгованість у системі міжнародних фінансів. Визначити сутність, структуру, наслідки існування зовнішнього боргу. Назвати показники його вимірювання. Визначити сутність кризи світової заборгованості. Розглянути боргові стратегії.	6	9
11	Міжнародні розрахунки. Оволодіти уміннями теоретично здійснювати міжнародні розрахунки через форми банківського переказу, інкасо та акредитиву.	6	9
12	Україна на світовому фінансовому ринку. Охарактеризувати стан і сучасні тенденції розвитку валютного ринку України. Дослідити особливості розвитку ринку банківських металів у державі. Проаналізувати особливості зовнішнього фінансування економіки України. Проаналізувати проблеми і перешкоди інтеграції України до глобального фінансового середовища. Обміркувати перспективи виходу України на світовий фінансовий ринок.	6	9
	Разом за розділом 2	36	54
	Разом	72	108

6. Індивідуальне завдання

Не передбачається.

7. Методи навчання

Під час вивчення навчальної дисципліни застосовуються наступні методи навчання: лекція, як правило, у поєднанні з наочною демонстрацією (презентація), пояснення, дискусія, практичні завдання, спільний пошук вирішення проблеми, робота з науковою літературою, консультування, самостійна робота в тому числі в дистанційному курсі.

8. Методи контролю

При вивченні дисципліни «Міжнародні фінанси» застосовуються такі методи контролю: усний, письмовий, тестовий. Контрольні заходи здійснюються з метою оцінки рівня підготовки студентів з дисципліни на різних етапах її вивчення й здійснюються у вигляді поточного та підсумкового семестрового контролю (іспиту). Поточний контроль проводиться під час семінарських занять у вигляді усного або письмового опитування, виступів студентів при обговоренні питань, самостійної роботи, тестування тощо. Результати поточного контролю (поточна успішність) є основною інформацією і враховується під час визначення підсумкової екзаменаційної оцінки з дисципліни.

Засвоєння тем (поточний контроль) контролюється на семінарських заняттях

відповідно до конкретних цілей.

Застосовуються такі засоби діагностики рівня підготовки студентів:

- тестові завдання; виконання творчих завдань; розв'язування задач.

Завданням поточного контролю є оцінювання знань, умінь та практичних навичок студентів, набутих під час засвоєння матеріалу дисципліни. Кожен окремий поточний контроль включає семінарські та практичні заняття, завдання для самостійної роботи, письмові контрольні роботи тощо. Оцінка поточного контролю — це сума балів, отриманих студентом за виконання всіх видів робіт, передбачених програмою дисципліни.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та семінарських занять. Сума балів, які студент денної форми навчання може набрати за поточними контролями, дорівнює 60.

Підсумковий контроль засвоєння матеріалу дисципліни по її завершенню на підсумкових заняттях.

Оцінка успішності студента з дисципліни є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою з урахуванням оцінок засвоєння окремих поточних контролів.

Семестровий підсумковий контроль з дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень студента. Він проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового іспиту в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному цією робочою програмою дисципліни «Міжнародні фінанси».

Сумарна оцінка за вивчення дисципліни розраховується як сума оцінок за поточними контролями та балів, отриманих за результатами підсумкового семестрового контролю. Загальна сума балів поточного і підсумкового семестрового контролю складає 100.

Підсумковий семестровий контроль здійснюється під час проведення іспиту у 8 семестрі. Загальна кількість балів за успішне виконання екзаменаційних завдань - 40 для студентів денної та заочної форм навчання. Час виконання – 45 хвилин.

Вміст екзаменаційного білета й оцінювання відповідей на екзамені:

- теоретичне питання №1 – 5 балів;
- теоретичне питання №2 – 5 балів;
- тестове завдання – 30 балів (15 питань по 2 бали).

АБО (з дозволу викладача):

- Тестове завдання – 40 балів (40 тестових завдань *1 бал).

Форма проведення екзамену – **змішана (усна і письмова)**. Студент має письмово викласти відповіді на питання і тестові завдання, що містяться в екзаменаційному білеті і відповісти на запитання викладача в усній формі у форматі очного спілкування в аудиторії або zoom-відеоконференції в умовах жорстких обмежень із заборонаю відвідування ЗВО.

9. СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

Максимальне значення оцінювання діяльності студента при вивченні навчальної дисципліни (денна форма навчання)

Поточний контроль та самостійна робота										Разом	Екзамен	Сума
Розділ 1					Розділ 2					60	40	100
T1	T2	T3	T4-5	T6	T7	T8	T9	T10	T11-12			
30 (мінімум – 15)					30 (мінімум - 15)							

T1, T2 ... T12 – теми розділів

Мінімальна кількість балів, які має набрати студент для зарахування поточного контролю 1, становить 15 балів та 15 балів – для поточного контролю 2.

Мінімальна кількість балів, які має набрати студент для отримання допуску до підсумкового семестрового контролю становить 30 балів.

Критерії оцінювання навчальних досягнень

Структура та складові підсумкових оцінок з дисципліни (денна форма навчання):

Поточний контроль 1. - 30 балів (з них: активна робота на семінарських заняттях та виконання практичних завдань - 15 балів; виконання письмових завдань - 15 балів).

Поточний контроль 2. - 30 балів (з них: активна робота на практичних заняттях – 15 балів, виконання письмових завдань - 15 балів).

Вимоги, методичні рекомендації для виконання завдань, критерії їх оцінювання наведено у Moodle.

Підсумковий контроль (екзамен) — 40 балів.

Вміст екзаменаційного білета й оцінювання відповідей на екзамені:

- теоретичне питання №1 – 5 балів;
- теоретичне питання №2 – 5 балів;
- тестове завдання – 30 балів (15 питань по 2 бали).

АБО (з дозволу викладача):

- Тестове завдання – 40 балів (40 тестових завдань *1 бал).

Критерії оцінювання теоретичних питань екзаменаційної роботи:

5 балів студент одержує, якщо:

- відповідь правильна, повна, послідовна, логічна; студент впевнено володіє теоретичним та фактичним матеріалом з усього курсу, вміє застосовувати його щодо конкретно поставлених завдань, чітко орієнтується в матеріалі, аналізує причинно-наслідкові зв'язки, вміє виявити тенденції, визначити перспективи;

- студент має навички користування фактичним матеріалом і вміло застосовує його при відповідях;

- відповідь на теоретичні запитання дає з використанням відповідної термінології, допускаючи при цьому 1-2 незначні помилки з фактичного матеріалу.

4 балів студент одержує, якщо:

- відповідь правильна, послідовна, логічна, але студент допускає у викладі окремі незначні пропуски теоретичного фактичного матеріалу, вміє застосовувати його щодо конкретно поставлених завдань, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, орієнтується в матеріалі;

- студент має навички користування фактичним матеріалом.

3 бали студент одержує, якщо:

- студент володіє більшою частиною теоретичного фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не досить впевнено орієнтується у нормативній базі, теоретичних засадах, не завжди вміє інтегровано застосовувати набуті знання для аналізу конкретних ситуацій, нечітко, а інколи й невірно формулює основні теоретичні положення та причинно-наслідкові зв'язки.

1-2 бали студент одержує, якщо:

- студент виявляє незнання більшої частини теоретичного та фактичного матеріалу;

- відповідь не розкриває поставлених запитань чи завдань;

- допускає грубі помилки.

0 балів – відповідь відсутня або не відповідає змісту завдання.

У разі, якщо з поважних причин студент не відвідував навчальні заняття, він має обов'язково виконати індивідуальне завдання (оцінюється максимум у 20 балів) і підготуватися до усного опитування за усіма темами у форматі очного спілкування у форматі zoom-відеоконференції в умовах жорстких обмежень з заборонаю відвідування ЗВО.

Структура та складові підсумкових оцінок з дисципліни (заочна форма навчання):

Виконання письмових семестрових завдань – 60 балів.

Підсумковий контроль (екзамен) – 40 балів.

Максимальне значення оцінювання діяльності студента при вивченні навчальної дисципліни (заочна форма навчання)

Поточний контроль та самостійна робота										Разом	Екзамен	Сума
										60	40	100
T1	T2	T3	T4-5	T6	T7-8	T9	T10	T11	T12			
60 (мінімум – 20)												

T1, T2 ... T12 – теми розділів

За підсумками поточного та підсумкового контролю студент може набрати від 0 до 100 балів включно.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	для чотирирівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно
70-89	добре
50-69	задовільно
0-49	незадовільно

10. Рекомендована література

Основна література

1. Закон України “Про зовнішньоекономічну діяльність”.// "Урядовий кур'єр" від 19.02.92.
2. Закон України «Про цінні папери та фондовий ринок» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2006, № 31, ст. 268)
3. Goncharenko, N. 2020. Loan Financing of Global Business Transactions. Internationalization of the World Economy: Current Trends: monograph. Siskos, E., Rogach, O. (Eds.) Kastoria: EVKONOMIA Publisher. 336 p. PP. 125-139.
4. Goncharenko N., Shapoval V. 2020. FINANCIAL INNOVATIONS IMPLEMENTATION AS A DRIVER OF THE ALTERNATIVE FINANCIAL SERVICES EUROPEAN MARKET DEVELOPMENT. Strategies, models and technologies of economic systems management in the context of international economic integration: scientific monograph / edited by Dr.oec. Prof. Maksym Bezpartochnyi, Dr.oec. Prof. Viktoriia Riashchenko, Dr.paed. Nina Linde, 2nd edition. Riga: Institute of Economics of the Latvian Academy of Sciences, 2020. Latvia. 413 p. PP. 70-80.
5. Гончаренко Н.І., Кравець М.А., Бондаренко М.І., Доля Р.М. СПРЕДИ СУВЕРЕННИХ КРЕДИТНИХ ДЕФОЛТНИХ СВОПІВ ЯК ІНСТРУМЕНТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МІЖНАРОДНОЇ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ КРАЇН ЄВРОЗОНИ // Вісник ХНУ. Серія Міжнародні відносини. Економіка. Туризм. 2018. №8. С.82-86.
6. Гончаренко Н.І., Булгакова О., Псьота Т. Криптовалюта як інноваційний інструмент міжнародних розрахунків в умовах глобальної фінансизації // Бізнес Інформ. 2018. №11. С. 441-449.
7. Грінько І. М. Міжнародні фінанси [Електронний ресурс] : навчальний посібник; Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 109 с.

8. Olena Dovgal, Georgiy Dovgal, Nataliia Goncharenko, Yelizaveta Fomina DIGITAL TRANSFORMATION OF THE BUSINESS ENVIRONMENT: PROSPECTS AND PARADOXES. Social and economic aspects of internet services market development: monograph; Edited by I. Tatomyr, V. Fedyshyn. Praha: OKTAN PRINT, 2021, 287 p. PP. 55-66.
9. Міжнародні фінанси [тескт] навч. посіб. 5-те вид. перероб. та доп./ за ред. Козака Ю. Г. Київ – Катовіце.: Центр учбової літератури, 2014. 348 с.
10. Міжнародні економічні відносини [Текст]: підручник / за ред. А.П. Голіков, О.А. Довгаль. Х.: ХНУ, 2015. 465 с.
11. Міжнародні фінанси. Кредитно-модульний курс: навч. пос. / за ред.. Ю.Г. Козака, Н.С. Логвінової, М.І. Барановської. К. : ЦУЛ, 2011. 288 с.
12. Міжнародні фінанси: навч.посібник / за ред.. М.І. Макаренка, І.І. Дяконової. К.: ЦУЛ, 2013. 548 с.
13. Міжнародні фінанси : підручник [Електронний ресурс] / [О. М. Мозговий, Т. В. Мусієць, Л. В. Руденко-Сударєва та ін.]; за наук. ред. д.е.н., проф. О. М. Мозгового. К.: КНЕУ, 2015. 515, [5] с.

Допоміжна література:

1. Бойцун Н.Є. Міжнародні фінанси: навч. Посібник. 2-ге видання. К.: Професіонал, 2009. 336 с.
2. Боринець С.Я. Міжнародні фінанси: підручник . К.: «Знання», 2009. 497 с.
3. Гладій І.Й. Регіоналізація світового ринку: євроінтеграційний аспект. Т.: Економ. думка , 2006. 258 с.
4. Козак Ю.Г. Міжнародні фінанси в питаннях та відповідях. ТОВ «Центр учбової літератури», 2006.
5. Колісник М.К. Фінансовий ринок: Навчальний посібник. Львів: Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2004. 192с.
6. Міжнародні валютно-кредитні відносини. / А.С. Філіпенко, В.І. Мазуренко, В.Д. Сікора та ін.; за ред. А.С. Філіпенка. К.: Либідь, 2005. 208 с.
7. Міжнародні фінанси: Підручник / О.І. Рогач, А.С. Філіпенко, Т.С. Шемет та ін. [за ред. О.І. Рогача.] К.: Либідь, 2004. 784с.
8. Міжнародні фінанси: Навч. посіб./ Оспіщев В.І., Близнюк О.В., Кривоший В.В. К.: Знання, 2006. 335.
9. Михайлів З.В. Міжнародні кредитно-розрахункові відносини та валютні операції: Навч. посібник./ Михайлів З.В., Гаталяк З.П., Горбаль Н.І. Львів: Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2004.
10. Петрашко Л.П. Валютні операції: Навч. посібник. К.: КНЕУ, 2004. 204с.
11. Філіпенко А.С. Глобальні форми економічного розвитку: історія і сучасність. К.: Знання, 2007. 670.
12. Шемет Т.С. Теорія і практика валютного курсу: Навч. посібник / [За ред. О.І. Рогача.] К.: Либідь, 2006.

Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відеолекції, інше методичне забезпечення

- *1. *BIS International Banking Statistics*. Retrieved from <https://www.bis.org/statistics/rppb1810.pdf>.
2. *Federal Reserve System* Available at: <https://www.federalreserve.gov/releases/lbr/current/default.htm>
3. *Financial Stability Board* Available at: <https://www.fsb.org/wp-content/uploads/P161118-1.pdf>
4. *NASDAQ* Available at: <https://www.nasdaq.com/>
5. *Asian and Oceanian Stock Exchanges Federation/AOSEF* Available at: <http://www.aosef.org/>
6. *Shanghai Stock Exchange* Available at: <http://english.sse.com.cn/>
7. *Hong Kong Exchange* Available at: https://www.hkex.com.hk/?sc_lang=en
8. *Singapore Exchange* Available at: <https://www.sgx.com/>
9. *London Stock Exchange* Available at: <http://www.londonstockexchange.com/en-gb/>
10. *The World Bank*. World Development Indicators Database. Available at: <https://databank.worldbank.org/source/world-development-indicators>.
11. *UIS Statistics – UNESCO*. Available at: <http://data.uis.unesco.org/>.
12. *Doing Business*. Retrieved from <https://doingbusiness.org>.
13. *Global Cryptocurrency Market Report*. Retrieved from https://media.ibinex.com/docs/Global_Cryptocurrency_Market_Report_2018.pdf.
14. *IMF Database*. Retrieved from <https://www.imf.org/external/index.htm>.
15. *Global Crowdfunding Market*. Retrieved from <https://technavio.com>.
16. Офіційний сайт Світової федерації фондових ринків Available at: <http://www.world-exchanges.org>.
17. *Country Default Spreads and Risk*. New York University: Available at: http://pages.stern.nyu.edu/~adamodar/New_Home_Page/datafile/ctryprem.html.

18. Country Risk Report Available at: <https://www.bbvaresearch.com/wp-content/uploads/>
19. Credit Rating Agencies . The European Securities and Markets Authority: Available at: <https://www.esma.europa.eu/supervision/credit-rating-agencies/supervision>.
20. Report from the Commission to the European Parliament and the Council. European Commission: Available at: <https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/EN/1>
21. *Банк міжнародних розрахунків*. Available at: <http://www.bis.org>
22. *National Research Center for Science and Technology for Development. Research Group of Technology Foresight*. Available at: <http://www.foresight.org.cn>.
23. *OECD. Main Science and Technology Indicators database*. Available at: www.oecd.org/sti/msti.htm.
24. *PISA Results. Combined Executive Summaries*. Available at: https://www.oecd.org/pisa/Combined_Executive_Summaries_PISA_2018.pdf.
25. *The Global Innovation Index. Creating Healthy Lives – The Future of Medical Innovation*. Cornell University, INSEAD, WIPO. Available at: https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo_pub_gii_2019.pdf.
26. *WIPO. The World Intellectual Property Organization. Intellectual Property Statistics*. Available at: <https://www.wipo.int/ipstats/en/index.html>.
27. *World Economic Forum. Global Competitiveness Report 2019: How to end a lost decade of productivity growth*. Available at: <https://www.weforum.org/reports/how-to-end-a-decade-of-lost-productivity-growth>.
28. *Офіційний сайт Кабінету Міністрів України*. Available at: <http://www.kmu.gov.ua/>
29. *Офіційний сайт Національного Банку України*. Available at: <http://www.bank.gov.ua/>
30. *Офіційний сайт Державної служби статистики України*. Available at: <http://www.ukrstat.gov.ua>
31. *Європейський Союз*. Available at: <http://www.europa.eu.int>

11. Особливості навчання за денною формою в умовах продовження дії обставин непереборної сили (в тому числі запровадження карантинних обмежень через пандемію)

В умовах дії форс-мажорних обмежень освітній процес в університеті здійснюється відповідно до наказів/ розпоряджень ректора або за змішаною формою навчання або повністю дистанційно в синхронному режимі.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких обмежень з заборонаю відвідування ЗВО здобувачам вищої освіти надається можливість скласти екзамен дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі, режим доступу: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=1744>.